

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2817

Vragen van het lid **Azarkan** (DENK) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de extreemrechtse organisatie Feuertag Division* (ingezonden 1 april 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 18 mei 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2560.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de berichtgeving over de extreemrechtse organisatie Feuertag Division?¹

Antwoord 1

Ja, ik heb kennis genomen van de berichtgeving over de extreemrechtse organisatie Feuerkrieg Division. De organisatie Feuertag Division is mij niet bekend.

Vraag 2

Klopt het dat het openbaar ministerie (OM) in Den Haag op de hoogte is van de berichten die de Nederlandse leden van Feuerkrieg Division op internet plaatsen?

Antwoord 2

Het OM doet geen mededelingen over al dan niet lopende zaken.

Vraag 3, 4

Heeft het OM, de politie of de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst u, al dan niet uitvoerig, op de hoogte gebracht van de activiteiten van Feuertag Division, al dan niet in relatie tot de gebeurtenissen in Hanau op 19 februari jl.?

Was de moordenaar van Hanau, Tobias R., ook lid van Feuertag Division, of een andere extreemrechtse organisatie?

¹ NRC, 25 maart 2020, «Neonazi-club geleid vanuit Nederland».

Antwoord 3, 4

Het OM, de Nationale Politie noch de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst doet mededelingen over al dan niet lopende zaken. In algemene zin worden ontwikkelingen binnen het rechts-extremisme en de dreiging die daarvan uitgaat, scherp in de gaten gehouden.

Vraag 5

Kunt u uitsluiten dat een dergelijke moordaanslag, waarbij negen mensen met een migratieachtergrond zijn omgekomen, ook in Nederland kan plaatsvinden?

Antwoord 5

Zoals uw Kamer eerder is geïnformeerd in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) nr. 52² en de Kamerbrief naar aanleiding van de aanslag in Hanau³ is de rechts-extremistische scene in Nederland klein, gefragmenteerd en tot nu toe vrijwel geweldloos. De geweldsdreiging in algemene zin is beperkt, maar het rechts-extremistische (online) landschap is aan verandering onderhevig en is daardoor onvoorspelbaarder dan voorheen. Daarbij is het (online) taalgebruik steeds agressiever en opruiender geworden. Ook heerst er in rechts-extremistische kringen een grote fascinatie voor vuurwapens. In Nederland bestaat het risico voornamelijk uit rechts-extremistisch georiënteerde eenlingen die online inspiratie opdoen of uit gewelddadige eenlingen die copy-cat gedrag vertonen naar aanleiding van aanslagen in het buitenland, zoals ook beschreven in het jaarverslag 2019 van de AIVD. Het gebruik van geweld door (snel radicaliserende) rechts-extremistische eenlingen of kleine groepen is een reëel risico volgens NCTV en AIVD.

Vraag 6

Welke acties onderneemt u om een dergelijke terroristische moordaanslag in Nederland te voorkomen?

Antwoord 6

Het kabinet zet zich in om de rechts-extremistische dreiging tegen te gaan en te voorkomen dat mensen radicaliseren. Zo wordt de lokale, persoonsgerichte aanpak ingezet wanneer er sprake is van radicalisering of rechts-extremistische uitingen door individuen, met als doel de dreiging die van een persoon uitgaat te onderkennen en daarop te interveniëren. Op landelijk niveau zet de overheid zich in om terroristische en extremistische uitingen, zowel online als offline, geen vat te laten krijgen op de samenleving. Wanneer er sprake is van extremistische gedragingen die een vermoeden van een strafbaar feit opleveren, kan het Openbaar Ministerie een strafrechtelijk onderzoek instellen en indien opportuun overgaan tot vervolging. Het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR) biedt trainingen aan voor professionals om rechts-extremisme te herkennen en handelingsvaardigheid te bevorderen. De NCTV en de Expertise unit Sociale Stabiliteit (SZW) ondersteunen gemeenten met advies over beleid en (lokale) aanpak. Indien daar aanleiding toe is kan de AIVD een onderzoek starten. Op de werkwijze van de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten kan ik niet ingaan.

Vraag 7

Wat gaat u ondernemen tegen de activiteiten van Feuertag Division in Nederland?

Antwoord 7

Indien er concrete aanwijzingen zijn voor een dreiging in Nederland of richting Nederlandse belangen zal daartegen worden opgetreden. Ook partnerlanden houden de dreiging nauwlettend in de gaten en acteren daarop wanneer nodig. In mijn antwoord op vraag 6 ga ik nader in op de aanpak van rechts-extremisme.

Ten aanzien van de Feuerkrieg Division en soortgelijke organisaties dient benadrukt te worden dat deze organisatie geen robuuste presentie heeft in de publieke ruimte in Nederland. Er is hier geen sprake van een traditionele

² Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) nr. 52, p. 10

³ Kamerstuk 29 754, nr. 543

organisatie. Het gaat om individuen die, verspreid over ruim 15 landen, verbinding zoeken op het internet via fluïde verbanden met gemeenschappelijk fascistisch en neonazistisch gedachtengoed.

Vraag 8

Klopt het dat deze organisatie mede wordt geleid vanuit Nederland?

Antwoord 8

Er is geen sprake van een traditionele organisatie met een duidelijke of formele leiding. De organisatie betreft een fluïde verband waarin personen zich als leider trachten te profileren.

In algemene zin kan ik stellen dat rechts-extremistische online verbanden de laatste jaren een sterk grensoverschrijdend karakter ontwikkeld hebben en zich richten op internationale onderwerpen, waardoor zij verschillende groepen pogen te verenigen en de versplintering binnen het rechts-extremisme proberen tegen te gaan. Eventuele Nederlandse presentie op dit soort fora wordt uiteraard serieus genomen.

Vraag 9

Welke rol speelt de persoon die volgens het artikel deze organisatie zou leiden hierin?

Antwoord 9

Ik kan geen uitspraken doen over individuele personen. In algemene zin kan ik u melden dat personen die een dreiging vormen voor de nationale veiligheid nauwlettend in de gaten worden gehouden. Het OM, politie, de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en andere betrokken organisaties zijn alert. Wanneer er sprake is van extremistische gedragingen die een strafbaar feit opleveren, kan het Openbaar Ministerie onderzoek instellen en overgaan tot vervolging.

Vraag 10

Klopt het dat Feuertag Division een rassenoorlog wil ontketenen en daartoe aanslagen wil plegen? Wat gaat u doen om dit te voorkomen?

Antwoord 10

In algemene zin kan ik melden dat op veel online rechts-extremistische fora verering van het fascisme, Hitler en neonazisme voorkomt, waarin ook theorieën worden verspreid dat overheden bewust migranten toelaten om rassenvermenging te bespoedigen. In sommige gevallen komt online ook verering van geweld voor om de rassenvermenging tegen te gaan. Het is onacceptabel als personen buitenwettelijke (gewelds)-middelen inzetten tegen andere groepen. In mijn antwoord op vraag 6 ga ik nader in op de aanpak van rechts-extremisme.

Vraag 11, 12

Klopt het dat deze organisatie een aanslag zou willen plegen op de Nederlandse politici Mark Rutte en Jesse Klaver? Wat gaat u doen om dit te voorkomen?

Klopt het dat de fietsroute die Mark Rutte aflegt tussen zijn woning en het Binnenhof, op Telegram is gezet?

Antwoord 11, 12

Ik kan geen uitspraken doen over concrete casuïstiek. In algemene zin geldt dat er op internetfora soms sprake is van het publiceren van (persoonlijke) gegevens van een individu, het zogenaamde «doxing». Dit wordt uitermate serieus genomen. In het stelsel Bewaken en Beveiligen werken OM, politie, inlichtingen- en veiligheidsdiensten en bestuurlijke organisaties samen. Binnen dit stelsel is geregeld hoe op basis van dreigings- en risico-informatie tot beveiligingsmaatregelen wordt besloten en wie verantwoordelijk is voor de uitvoering. Over eventuele beveiligingsmaatregelen wordt vanzelfsprekend geen mededeling gedaan.

Vraag 13

Klopt het dat deze organisatie het coronavirus wil verspreiden onder bepaalde bevolkingsgroepen?

Antwoord 13

Op verschillende internationale webfora als 4chan en 8kun worden rechts-extremisten opgeroepen COVID-19 te gebruiken als biologisch wapen tegen bijvoorbeeld moslims en joden. In Nederland is tot nu toe geen sprake van signalen van dergelijke acties of online oproepen daartoe. Ook in Europa is hier nauwelijks sprake van.

Vraag 14

Welke acties gaat u ondernemen om deze extreemrechtse organisatie op te sporen, uit te schakelen en zijn leden te vervolgen?

Antwoord 14

Zie antwoord 6.